ANS-ILK-02 · ETKİNLİK 2

Ekranda Gördüm, Ne Yaparım?

Durum kartlarıyla Dur · Kapat · Söyle provası ve ekran planım

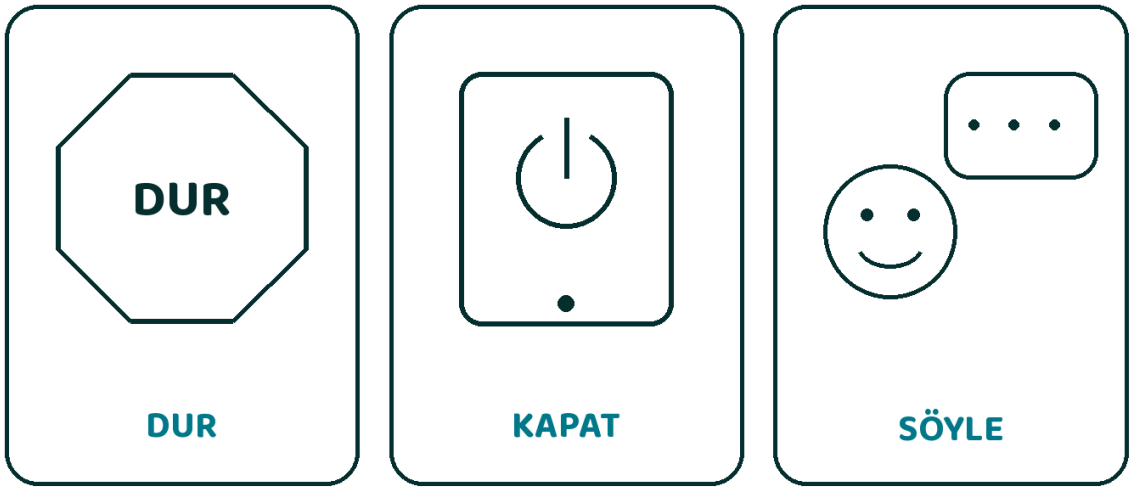
Etkinlik Adı	Ekranda Gördüm, Ne Yaparım? (ANS-ILK-02)
Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım	4. Sınıf · 11 — Bilişim teknolojileri kullanımında kendini yönetir.
Sınıf Düzeyi	4. sınıf (tüm ilkokul sınıflarına uyarlanabilir)
Süre	40 dk (bir ders saati)
Araç-Gereçler	• Çalışma Kâğıdı 1: Dur · Kapat · Söyle ve durum kartları (her gruba bir kopya, kartlar kesilmiş) • Çalışma Kâğıdı 2: Benim Ekran Planım (her öğrenciye bir kopya; eve gönderilir) • Tahta ve tahta kalemi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	• Durum kartlarını grup sayısı kadar çoğaltıp kesin. • Konunun tanımını okuyun ve sade bir dille anlatmaya hazırlanın: "Akran nezaketi; arkadaşlarımıza yüz yüze ve çevrim içi ortamda değer verdiğimizi küçük davranışlarla göstermektir. Siber zorbalık ise dijital araçlarla (mesaj, sosyal medya, oyun, grup sohbeti) bir kişiye tekrarlayan ve kasıtlı biçimde zarar verilmesidir: alay etme, dışlama, utandırıcı paylaşım, tehdit, kimliğe bürünme." • Üç adım için hareket belirleyin: Dur (el "dur" işareti), Kapat (ekranı kapatma hareketi), Söyle (el ağız kenarında). • Tahtaya iki sütun çizin: TEKNOLOJİ NEYE YARAR? · GÜVENLİ KULLANIM.
Süreç (Uygulama Basamakları)	1. **Giriş (5 dk).** Sınıfa sorun: "Tablet, telefon ve bilgisayarı ne için kullanıyoruz?" Yanıtları tahtadaki ilk sütuna yazın (öğrenmek, ailemizle konuşmak, resim ve müzik yapmak, oyun). İkinci sütuna güvenli kullanım kurallarını ekleyin: bir büyükle birlikte, süreyi bilerek, kişisel bilgileri paylaşmadan. 2. **Dur · Kapat · Söyle (5 dk).** Çalışma Kâğıdı 1'deki üç adımı hareketlerle birlikte öğretin: Dur (tıklama, yazma, paylaşma), Kapat (ekranı kapat ya da cihazı bırak), Söyle (ailene ya da öğretmenine anlat). 3. **Kart oyunu (15 dk).** Öğrencileri dörder kişilik gruplara ayırın. Gruplar sırayla kart çeker, durumu okur ve ne yapacaklarına karar verir; bir öğrenci kararı hareketlerle gösterir. Her grup en az üç kart oynar. 4. **Paylaşım (8 dk).** Her gruptan bir kartı ve kararını dinleyin. Sorular: "Hangi kartta 'Dur · Kapat · Söyle' en çok işe yaradı?", "6 numaralı kartta kendini nasıl yönetebilirsin?", "8 numaralı kartta arkadaşına ne diyebilirsin?" 5. **Ekran planım (5 dk).** Çalışma Kâğıdı 2'yi dağıtın; öğrenciler ekranı ne için,

	ne kadar ve kiminle kullanacaklarını yazar ya da çizer. Plan, aileyle birlikte tamamlanmak üzere eve gönderilir. 6. **Kapanış (2 dk).** Şu mesajla bitirin: "Ekranda da nazik ol. Kötü bir şey görürsen dur, kapat, söyle. Söylediğin için kimse sana kızmamalı."
Kazanımın Değerlendirilmesi	• Kart oyununda öğrencilerin her durum için uygun bir adım (Dur · Kapat · Söyle, süreyi bırakma, kişisel bilgi paylaşmama, arkadaşa hayır deme) seçebildiği gözlenir. • Ekran planlarında öğrencilerin teknolojiyi amaçlı ve sınırlı kullanmaya yönelik en az iki kural yazıp yazmadığı incelenir. • Kapanışta sınıfa sorulur: "Ekranda seni üzen bir şey görürsen hangi üç şeyi yaparsın?"
Uygulayıcıya Not	• Durumlar korkutmadan, sade bir dille okunur; korkutucu içeriklerin ayrıntısına girilmez. • Uygulama ya da oyun adı verilmez; adımlar uygulamadan bağımsız anlatılır. • Öğrencilere, söylediklerinde büyüklerin onlara yardım edeceği vurgulanır. Velilere de broşür aracılığıyla, cihazı ceza olarak elden almamaları önerilir. • Bir öğrenci ekranda rahatsız edici bir şeyle karşılaştığını anlatırsa sınıf önünde ayrıntı sormayın; uygun bir ortamda konuşun. • Etkinlik sırasında ya da sonrasında bir öğrencinin risk altında olabileceğini fark ederseniz öğrenciyi sınıf önünde sorgulamayın; okul rehberlik servisi ve okul idaresiyle iş birliği yaparak kurum prosedürünü izleyin.
Çalışma Kâğıdı	Çalışma Kâğıdı 1: Dur · Kapat · Söyle ve Durum Kartları · Çalışma Kâğıdı 2: Benim Ekran Planım (sonraki sayfalarda)

ÇALIŞMA KÂĞIDI 1 · ANS-ILK-02

Dur · Kapat · Söyle ve Durum Kartları

Kartları kesin. Her kartta ne yapacağınıza grupça karar verin.

Kart 1

Video izlerken seni korkutan bir görüntü çıktı.

Kart 2

Bir oyunda tanımadığın biri adını ve okulunu soruyor.

Kart 3

Sınıf grubunda bir arkadaşınla alay eden bir mesaj gördün.

Kart 4

Ekranda "Hemen tıkla, hediye kazan!" yazan bir reklam çıktı.

Kart 5

Bir oyunda biri sana kötü sözler yazıyor.

Kart 6

Tablette izin verilen süren doldu ama oyunu bitirmek istiyorsun.

Kart 7

Bir arkadaşın, ailene sormadan yeni bir oyun indirmeni istiyor: "Herkes indirdi!"

Kart 8

Bir arkadaşın, başka bir arkadaşınızın fotoğrafını çekip "Gruba atalım" diyor.

ÇALIŞMA KÂĞIDI 2 · ANS-ILK-02

Benim Ekran Planım

Ailenle birlikte doldur. İstersen yazmak yerine çizebilirsin.

Adım: …… **Sınıfım:** ……

Soru	Benim planım
Ne için? Ekranı en çok şunun için kullanırım…	
Ne kadar? Günde ne kadar süre? Ne zaman bırakırım?	
Kiminle? Ekranı kimin yanında kullanırım?	
Neyi paylaşmam? Adım, adresim, okulum, fotoğraflarım…	
Kötü bir şey görürsem? Dur · Kapat · Söyle: kime söylerim?	

Hatırla: Ekranda da nazik ol. Dur · Kapat · Söyle.